

Ieremia 36:1-32 – Cartea lui Ieremia arsă

În al 4-lea an al domniei lui Ioiachim, Ieremia primește porunca să scrie într-o carte cuvintele primite de la Domnul din cea dintâi zi când a fost chemat în lucrare și până în prezent. Conform cap.1 din Daniel în anul 3 al lui Ioiachim Nebucadnețar se suie împotriva Ierusalimului, iar în anul 4 al lui Ioiachim, Nebucadnețar ia din Ierusalim vase din Casa Domnului și un grup de evrei pe care-i duce în Babilon. Din acest an, Ioiachim devine vasalul lui Nebucadnețar. Se va răscula mai târziu spre pieirea lui. Baruc va citi în Casa Domnului cuvintele cărții în luna 9 a anului 5 al domniei lui Ioiachim. Este extrem de interesantă porunca lui Dumnezeu dată lui Ieremia de a scrie într-o carte toate profețiile pe care DEJA le rostise verbal în auzul poporului. De ce îi dă Domnul lui Ieremia o astfel de poruncă? Care este rațiunea scrierii acestei cărți? Desigur pentru doctrina Cuvântului inspirat, acest capitol pare a avea o importanță aparte. Cuvântul lui Dumnezeu poate fi scris. Ba mai mult, rămâne la fel de mult Cuvântul lui Dumnezeu chiar dacă este scris. Dar Ieremia cap.36 pare să insiste pe altceva. Ne-am putea gândi de asemenea că Ieremia a scris această carte pentru generațiile viitoare. Acest aspect l-am discutat când am analizat Ier.30:1-3. Însă Ieremia 36, deși nu exclude ideea relevanței profețiilor pentru generațiile viitoare, insistă pe scrierea cărții pentru a cerceta inima generației contemporane lui Ieremia. acest lucru este reliefat cu claritate în 36:2-3 și 36:7. ***Poate dacă va auzi...se va smeri și voi ierta astfel casa lui Iuda.*** Observăm din 36:2 că Ieremia include în cartea sa și proorociile adresate neamurilor. Însă ele nu slujesc scopului cercetării neamurilor, ci tot scopului cercetării casei lui Iuda. Iată că și proorociile adresate neamurilor sunt rostite de fapt pentru inima casei lui Iuda. Perspectiva pare diferită de cea pe care am propus-o deja în comentariul nostru. Noi am propus varianta: Ieremia se apropie de un Israel apostat și sortit pierii pentru a mai da o șansă măcar neamurilor. Este și aceasta o perspectivă. Dar acum, în Ier.36, ni se propune o altă viziune asupra lucrării lui Ieremia. El este trimis la casa lui Iuda pentru a întoarce pe Iuda de la păcatele sale. Dar, din pricina situației critice prin care trece Iuda, rostește și proorcii pentru multe neamuri, devenind astfel prooroc al neamurilor. Dar el rostește acele proorcii nu doar pentru acele neamuri, ci pentru Israel însuși. Mesajul adresat neamurilor completează mesajul adresat lui Iuda, și slujește deopotrivă scopului aducerii lui Iuda la pocăință. Multe din proorociile adresate neamurilor din jur s-au împlinit ÎNAINTE de anul 586. Astfel, împlinirea lor devine o cercetare imensă pentru inima poporului. De asemenea, relația dintre Israel și Neamuri din profeții, atât pe linia judecății ca în cap.25, cât și pe linia îndurării ca în cap.3, sau pe linia stârnirii geloziei lui Israel ca în cap.35, este menită să CONVINGĂ pe Israel să se pocăiască. Pentru că Iuda este cheia pedepsirii dar și a vindecării neamurilor, proorocul neamurilor nu-și putea concentra lucrarea decât în Ierusalim. Astfel, el devine proorocul neamurilor, nu lăsându-l pe Iuda de o parte și ducându-se la neamuri, ci concentrându-

se asupra lui Iuda și făcând ca acesta să audă și mesajele rostite neamurilor. La Pavel va fi o schimbare de strategie. Pavel va părăsi Palestina și se va duce către Neamuri, va vesti mai întâi în sinagogă iudeului, dar după ce iudeii resping mesajul, el îi lasă și se concentrează pe vestirea mesajului la neamuri. Desigur, scopul este același: să facă pe Israel gelos. Dar strategia e diferită. Israel ajunge la un nivel de împietrire, și de saturație teologică, încât doar MĂRTURIA de la distanță a Bisericilor dintre Neamuri mai poate mișca ceva pe linia geloziei sfinte. Pentru alte vremuri, Pavel aplică o nouă strategie. Ieremia însă rămâne în Iuda și aici își concentrează mesajul și lucrarea. Biserica este altoită în măslin pentru a face pe Israel gelos și nu pentru a mișca NAȚIUNILE. Există nu doar asemănări dar și diferențe între Biserică și Israel. Iată că atunci când Israel e în criză, doar TRIBURI ca cel al recabiților pot genera mișcări spirituale. Cu alte cuvinte, neamurile pot avea o mișcare doar pe plan local. Am analizat cu alte ocazii în Fapte ce înseamnă pentru Pavel că Neamurile vor asculta Evanghelia. Pavel nu se așteaptă la mișcări NAȚIONALE ci doar la mișcări LOCALE în cadrul națiunilor. Iată cum cap.35 reprezintă matricea de bază a teologiei Bisericii dintre Neamuri. Biserica poate fi doar locală acționând doar pe plan local. Dar Biserica a râvnit la mai mult. A tânjit la o Biserică Universală care să genereze mișcări naționale. Și aparent a reușit. Dar forțat și pierzând esența Evangheliei. De fapt, s-a abătut de la strategia tainică a Bisericii pe plan local. Atât ne-a încredințat Domnul. Căci Domnul a vestit că-i va întărâta la gelozie printr-un neam care NU este un neam. Pare puțin față de rolul încredințat lui Israel. Într-adevăr, în Vechiul Testament observăm cu claritate cum mișcarea lui Israel generează cursul istoriei mondiale. Dar în Noul Testament nu găsim la fel de clar o legitate dată Bisericii. Istoria nu s-a mișcat din pricina recabiților în modul în care s-a mișcat din pricina lui Israel. Influența Bisericii locale asupra istoriei mondiale pare a fi mai mică decât cea lui Israel. În mod cert e mai mică. Dar mai rămâne vreo influență? Probabil că da. Dar cât de mare? Și cu privire la ce? Care e lentila teologică prin care să interpretăm cei 2000 de ani de istorie DUPĂ Hristos?

Revenim la rațiunea scrierii cărții: Poate că Iuda va auzi și se va smeri. Dar până acum nu auzise deja acest mesaj din gura lui Ieremia? El nu adaugă proorocii noi ci include în carte proorociile pe care deja poporul le auzise. Poporul respinse cuvintele Domnului ROSTITE de Ieremia. Deci ce speranță era ca poporul să primească cuvintele Domnului SCRISE de Ieremia? Și în jurul acestor întrebări se pare că se ascunde taina acestui capitol. Cum am observat din nou în cap.35, Domnul caută NOI strategii de cucerire a inimii bolnave a femeii adulere. Și iată că acum accesează o nouă strategie: scrierea unei cărți. Ce aduce în PLUS această strategie? De ce această strategie poate mișca o coardă din inima poporului, mai greu accesibilă cuvintelor rostite de Ieremia? Iată câteva posibile explicații:

- Ieremia este închis în temniță. Dar Cuvântului Domnului nu poate rămâne închis, nu poate rămâne legat. Strategia scrierii cărții poate fi un răspuns al Domnului la izolarea lui Ieremia. Dar nu era mai ușor să-l elibereze din temniță cum se și întâmplă în acest capitol?

- În carte sunt scrise TOATE cuvintele rostite de Domnul lui Ieremia. Până acum acesta le rostise poporului DISPARAT, cu diverse OCAZII. Acum sunt adunate TOATE acele proorocii rostite în 23 de ani. Puse ÎMPREUNĂ, laolaltă, aranjate după o anumită LOGICĂ, pot crea un NOU IMPACT. E foarte adevărat! Nu poți spune într-o predică ce poți transmite printr-o carte, sau printr-un curs. Mesajul unei cărți este mai complex, mai amplu, și poate avea o greutate mai mare. Până acum, poporul primea din partea lui Ieremia câte un avertisment. Acum, prin carte, primea o avalanșă de avertismente.
- Prin carte, se reluau în auzul poporului profețiile DEJA rostite de Ieremia cu mulți ani în urmă. Dar multe din ele se și împliniseră! Poporul putea să-și aducă aminte cu claritate și să vadă că acele proorocii s-au împlinit!
- Apoi, Domnul SCHIMBĂ vocea, glasul uman al mesagerului. Poate se obișnuiseră cu vocea lui Ieremia. Acum ascultă mesajul rostit prin Baruc. Mesagerul se schimbă, dar mesajul rămâne același. Mesajul e mai important decât mesagerul. Poate mesajul fusese prea mult asociat cu persoana lui Ieremia. Ei se pot detașa acum puțin de Ieremia și să fie mai atenți asupra mesajului în sine.
- Apoi, scrierea mesajului face posibilă citirea lui. Astfel, pentru a avea acces la mesaj, nu trebuie să fie prezent nici Baruc, nici Ieremia. Nu trebuie să fie nimeni. Omul poate citi SINGUR mesajul dintr-o carte. Poate că astfel va fi MAI DESCHIS să își cerceteze inima. Căci este mai ușor să-ți cercetezi inima în cămăruță decât înaintea unui mesager uman. Din pricina mândriei noastre, interacțiunea cu mesagerul uman devine adesea un prilej de a respinge rapid mesajul. Lectura atenuează această interacțiune, noi suntem ceea ce citim. Noi putem vedea singuri LUMINA. Nu e nevoie să ne-o arate altcineva! Din motive asemănătoare, Isus le vorbea ucenicilor săi în PILDE, ca ei singuri să întrevadă MESAJUL... Mecanismele noastre de apărare sunt MAI ACTIVE când mesajul este direct, și când vine din partea ALTCUIVA. Interacțiunea cu o pildă sau cu o carte, face ca aceste mecanisme de apărare să fie mai potolite.
- Și nu în ultimul rând, Ioiachim era fiul lui Iosia, cel care cu puțin timp în urmă își sfâșiasse hainele la auzul cuvintelor scrise într-o carte. Ioiachim și slujitorii lui ȘTIAU foarte bine de episodul cu găsirea cărții Legii în Casa Domnului. Acum Domnul parcă REEDITEAZĂ povestea din vremea lui Iosia pentru ca Ioiachim să reediteze gestul tatălui său!

În mod cert, suntem în fața unei noi strategii a iubirii divine de a cuceri inima lui Iuda. Dumnezeu nu obosește în a chema pe Israel la Sine. Dar nu o face redundant, plictisitor, trezind repulsie, sau pierzându-și forța. Iubirea lui Dumnezeu e creativă, ingenioasă, imprevizibilă, genială! În lumina aceasta, suntem și noi provocați să iubim în mod creativ pe semenii noștri și Biserica locală. Să acceptăm ca David aventura credinței pentru viața noastră, ca prin noi, Domnul să rostească o declarație de iubire NOUĂ, surprinzătoare către poporul Său. Când poporul Său a văzut declarația de iubire rostită prin traseul vieții lui David, a cedat și s-a întors la

Domnul și la David. Da, și noi suntem chemați să fim creativi în mărturia noastră. Dar mai mult decât atât: să conlucrăm cu Expertul în creativitate. Nici Iosif și nici David nu puteau CONCEPE un plan atât de minunat pentru viața lor, plan prin care Domnul să rostească o declarație de iubire irezistibilă pentru poporul Său și pentru neamuri. Iubirea autentică nu poate fi decât creativă. Iubirea autentică nu poate decât să accepte aventura CREDINȚEI. Din dragoste pentru Biserica ta, acceptă aventura credinței din viața ta, ca prin tine Domnul să scrie o nouă declarație de iubire pentru poporul tău, pentru neamuri și nu în ultimul rând pentru Israel. Desigur, nici David și nici Iosif nu au știut de la început planul Domnului și genialitatea acestui plan. Inițial, ei au fost actori ORBI în frumoasa declarație de iubire a Domnului pentru poporul Său. Din dragoste, să acceptăm nebunia credinței pentru destinul nostru. Domnul iubirii nu poate concepe prin viața noastră decât o irezistibilă declarație de iubire către poporul Său. Nu știu să iubesc, nu știu să am o iubire creativă și cu impact, dar pot accepta prin credință planul Său ciudat pentru viața mea. El știe, și prin viața mea va scrie o NOUĂ declarație de iubire, unică, specială. Dumnezeu iubirii creative nu se poate repeta. Au trăit milioane de credincioși înaintea mea. La fel, înainte de cap.36 fuseseră luate nenumărate inițiative pentru cucerirea inimii poporului Său. Și totuși cap.36 a adus ceva nou. La fel va aduce și viața mea. La fel o va face și a ta. Să ne comparăm? Să ne dorim să fim la fel? Nebunie! Dumnezeu iubirii nu se poate repeta. Prin mine va scrie ceva, iar prin tine altceva. Dacă vrei să iubești, mai presus de toate acceptă-ți destinul. Prin el, Domnul Însuși va scrie o măreață declarație de iubire către poporul Său. Voi iubi azi acceptându-mi destinul ciudat hotărât pentru viața mea de Domnul iubirii.

V.24 pare a fi un verset-cheie al capitolului. El ne aduce aminte de ce a făcut Iosia când a auzit Cuvintele Domnului din cartea Legii. El și-a sfâșiat hainele, dar fiul său Ioiachim nu a făcut acest lucru. Să ne aducem aminte puțin detaliile din episodul găsirii cărții Legii din 2 Împărați 22. Ne vom aminti și numele actorilor implicați în acel episod. Le vom compara cu numele slujitorilor împăratului menționați în acest capitol. Într-adevăr, suntem uimiți de numărul mare de slujitori ai împăratului menționați în cap.36.

Nr.	Cartea Legii și Iosia	Cartea profețiilor lui Ieremia și Ioiachim
1	Cartea Legii e găsită în Casa Domnului.	Baruc citește cartea profețiilor lui Ieremia în Casa Domnului în chilia lui Ghemaria, fiul lui Șafan logofătul .
2	Marele preot Hilchia dă cartea lui Șafan, logofătul . Acesta o citește.	<i>Mica</i> , fiul lui Ghemaria, fiul lui Șafan se duce în casa împăratului, în odia de scris a logofătului unde stăteau căpeteniile, logofătul Elișama, <i>Delaia</i> , fiul lui Șemaia, <i>Elnatan</i> , fiul lui Acbor, Ghemaria , fiul lui Șafan , Zedechia fiul lui Hanania și toate celelalte căpetenii. Mica le-a spus cuvintele citite de Baruc

		<p>în Casa Domnului.</p> <p>Căpeteniile și au trimis la Baruc pe Iehudi, fiul lui Netania, fiul lui Șelemia, fiul lui Cuși. Baruc a fost adus la ei și le-a citit cartea.</p> <p>Căpeteniile s-au îngrozit și au decis să spună împăratului cuvintele cărții. Au spus lui Baruc să se ascundă el și Ieremia.</p>
3	<p>Apoi Șafan o citește înaintea împăratului. Împăratul își sfășie hainele.</p>	<p>Ei s-au dus la împărat în curte, LĂSÂND cartea în odaia de scris a logofătului Elișama, și au spus împăratului toate cuvintele din ea.</p> <p>Împăratul a trimis pe Iehudi să ia cartea din odaia logofătului Elișama. Elișama a citit cartea în casa de iarnă a împăratului, în auzul împăratului și a slujitorilor lui. Împăratul și slujitorii lui nu s-au înspăimântat și nu și-au sfășiat hainele. Împăratul taie cartea și o arde în foc.</p> <p>Totuși <i>Elnatan, Delaia și Ghemaria</i> stăruiseră de împărat să nu ardă cartea.</p>
4	<p>Împăratul dă poruncă preotului Hilchia, lui Ahicam fiul lui Șafan, lui Acbor, fiul lui <i>Mica</i>, lui Șafan logofătul, și lui Asaia slujitorul împăratului să întrebe pe Domnul pentru el și pentru popor.</p>	<p>Împăratul poruncește lui <i>Ierahmeel</i>, fiul împăratului, lui <i>Seraia</i> fiul lui Azriel, și lui <i>Șelemia</i>, fiul lui Andeel să pună mâna pe logofătul Baruc și pe proorocul Ieremia.</p>
5	<p>Slujitorii împăratului se duc la proociția Hulda, nevasta lui Șalum fiul lui Ticva.</p>	<p>Domnul ascunde pe Baruc și pe Ieremia.</p>
6	<p>Răspunsul Domnului: am auzit plânsetul tău... pentru că te-ai smerit, nu voi aduce nenorocirea în timpul vieții tale.</p>	<p>Mesajul Domnului către Ioiachim: Tu ai ars cartea aceasta... nici unul din umașii tăi nu va sta pe scaunul de domnie al lui David, iar trupul tău nu va fi îngropat!</p>

Observăm că în ambele situații cartea ajunge din Casa Domnului în casa împăratului prin intermediul căpeteniilor/slujitorilor împăratului. De asemenea în ambele situații LOGOFĂTUL este un intermediar important. Apar doar două nume comune în cele două situații: Șafan și Mica. Dacă repetarea numelui MICA pare a fi o coincidență, numele ȘAFAN pare a desemna unul și același personaj. În timpul lui Iosia ne întâlnim cu logofătul Șafan, pe când în timpul lui Ioiachim ne intersectăm cu Ghemaria fiul lui Șafan, și cu Mica fiul lui Ghemaria și nepotul lui Șafan. La fel ca strămoșul lor, ei au un rol pozitiv în desfășurarea evenimentelor. Mica este cel care duce vestea despre cartea lui Ieremia în casa logofătului. Mica este prudent și nu duce vestea direct la împărat. Se duce la anumite căpetenii ale împăratului. Printre acestea se află Elnatan, Delaia și Ghemaria, cei care îndeamnă pe Baruc să se ascundă și cei care îl roagă pe împărat să nu ardă cartea. Deci și Mica și Ghemaria, au un rol pozitiv și duc cumva mai departe în istorie spiritul și lucrarea tatălui lor Șafan. Dar spre deosebire de ei, Ioiachim nu duce mai departe spiritul tatălui său Iosia. Deși știa de episodul acela celebru din viața lui Iosia, deși Domnul orchestrează anumite asemănări esențiale cu situația din vremea lui Iosia, Ioiachim rămâne rece. Dar nu doar că nu se smerește, dar taie cartea și o arde în foc. După traducerea Cornilescu, nici măcar nu ascultă tot mesajul. După traducerea literală, ar asculta tot mesajul și ar arde cartea în timpul lecturii acesteia.

Mai observăm că în situația lui Iosia, traseul cărții de la Casa Domnului la împărat este MULT mai SCURT. Mult mai greu ajunge Cartea lui Ieremia din Casa Domnului la împăratul Ioiachim. În situația lui Ioiachim se insistă foarte mult pe rolul căpeteniilor, și pe traseul alambicat al cărții lui Ieremia până ajunge la împărat. De ce insistă cap.36 pe acest traseu, și de ce insistă așa de mult pe rolul căpeteniilor, al INTERMEDIARILOR dintre Carte și Împărat? Ne bucurăm să mai găsim oameni de bine în popor. Vorbeam de singurătatea lui Ieremia cu alte prilejuri. Singurătatea sa a fost reală. Dar Domnul i-a mai dat anumite mângâieri. În cap.35:4 ne întâlnim cu fiii lui Hanan, fiul lui Igdalia, omul lui Dumnezeu. În cap.36 facem cunoștință cu slujitorul fidel al lui Ieremia, logofătul Baruc. Baruc era conștient că-și va risca viața colaborând cu Ieremia și citind cartea în Casa Domnului în auzul poporului. De asemenea, vedem vreo 4-5 căpetenii care sunt de partea lui Ieremia. Se îngrozesc când aud mesajul. Sunt prudenți. Îl protejează pe Ieremia. Încearcă să împiedice arderea cărții. Aceștia fac parte din smochinele bune care aveau să fie duse în robie. Totuși reacția lor pozitivă nu este suficientă. Era nevoie ca ÎMPĂRATUL să se smerească înaintea Domnului. Este un element ciudat din v.24. Acest verset aruncă un reproș că ascultătorii mesajului cărții nu și-au sfâșiat hainele. Dar reproșul nu este adresat doar împăratului ci și căpeteniilor. E vorba de același căpetenii care l-au protejat pe Ieremia sau de celelalte căpetenii apropiate împăratului și care auzeau acum mesajul pentru prima dată și nu fuseseră prezente în odaia logofătului Elișama? Înclin spre a doua variantă. Dar dacă ele își sfâșiau hainele se schimba ceva din cursul istoriei atâta vreme cât împăratul a rămas ostil mesajului lui Ieremia? De asemenea, în întâmplarea similară din vremea lui Iosia textul precizează doar în dreptul lui Iosia că și-a sfâșiat hainele. Slujitorii săi nu au făcut acest lucru. Împăratul e mult mai LUCID decât căpeteniile sale. Acum situația este exact invers. O parte din

căpetenii sunt mult mai lucide ca împăratul. Totuși, nici unul din slujitorii împăratului nu-și sfășie hainele. Și dacă totuși cineva făcea acest gest se schimba ceva? Probabil da. Nu știm exact ce, dar v.24 ne arată că Domnul aștepta măcar o căpetenie să repete gestul lui Iosia. Poate mai amâna puțin pedeapsa. Poate un asemenea gest ar fi amintit lui Ioiachim de gestul lui Iosia, și acesta măcar nu ar fi ars cartea. Nu știm exact. Dar nu cred că un asemenea gest ar fi rămas fără răspuns înaintea Domnului. Poate că acea căpetenie ar fi primit din partea Domnului o PROMISIUNE măcar la fel de frumoasă ca cea primită de Ionadab, fiul lui Recab. Într-adevăr deși cap.36 se încheie cu un mesaj adresat împăratului, acest capitol ne oferă multe detalii despre căpeteniile din jurul împăratului. Unele dintre acestea veneau direct din Șafan. Slujba la casa împăratului se transmitea de obicei din generație în generație. Astfel, anturajul lui Ioiachim era format din fiii celor ce formau anturajul lui Iosia. Era vorba doar de o generație, de câțiva zeci de ani. Părinții căpeteniilor îl susținuseră pe Iosia, tatăl lui Ioiachim. Se pare că Domnul aduce o scenă similară legată de o CARTE la curtea lui Ioiachim pentru a sensibiliza atât pe Ioiachim dar și pe căpeteniile din jurul lui. Și Domnul MIZA pe legătura emoțională cu tații și bunicii lor, pe respectul față de aceștia, pe amintirile proaspete ale exemplului acestora. Unele căpetenii sunt sensibilizate pe această cale. Dar cele mai multe nu se lasă sensibilizate. Iar cel mai important lucru: Ioiachim rămâne cu inima de gheață. De fapt Domnul încearcă să acceseze la ei VALOAREA pe care o descoperise la Recabiți. Se face puțină lumină și întrezărim o legătură cu cap.34-35. În cap.34 poporul care încălcase de sute de ani legământul sinaitic, încalcă și un legământ punctual cu Domnul doar după câteva săptămâni de la conceperea lui, și în contextul în care a fost inițiativa lor să facă acel legământ. În contrast cu ei, Recabiții țin legământul primit de la tatăl lor și păzesc de 300 de ani poruncile date de Ionadab, fiul lui Recab. Prin exemplul lor, Domnul îi condamnă pe evrei. De asemenea, prin promisiunea pe care le-o face în Casa Sa vrea să-i facă pe evrei geloși. Dar poate e o diferență între recabiți și evrei. Recabiții primiseră poruncile de la tatăl lor pămânesc. Evreii de la Dumnezeu nevăzut prin Moise. Poate că dacă primeau niște porunci de la tatăl lor pământesc, și evreii ar fi fost mai ascultători. Dar cap.36 infirmă o asemenea ipoteză. Iată că în Ioiachim și majoritatea căpeteniilor nu găsim pic de respect față de modelul lăsat de tații lor încă atât de vii în memoria lor. Dacă recabiții erau urmașii generației lui Iosia, oare ce ar fi făcut ei în contextul evenimentelor din cap.36? Nu e întâmplător că acea chemare a Recabiților dintre Neamuri în Casa Domnului e pe vernea lui **Ioiachim, fiul lui Iosia** (vezi 35:1). Ieremia face un lucru șocant de cheamă pe Recabiți în Casa Domnului. El vrea să-i șocheze pe evrei. De asemenea supune pe recabiți unui test deloc ușor. Refuzul lor de a bea vin în Casa Domnului putea fi socotită ca o jignire de către autoritățile evreiești care i-au primit în Ierusalim. Totuși recabiții își asumă riscul și-i refuză. Dar pentru Ioiachim nu era nici un risc dacă urma exemplul tatălui său Iosia. Totuși Ioiachim nu doar că nu-l imită pe Iosia, dar taie și arde cartea și poruncește ca Ieremia să fie prins. Ce contrast între recabiți și mai marii lui Israel. Recabiții țin un legământ de trei sute de ani din respect față de tatăl lor Ionadab. Evreii nu sunt în stare să țină un legământ propus de ei Domnului nici măcar câteva săptămâni (cap.34) și nu au nici sensibilitate față de modelul părinților lor (cap.36). Evreii

sunt atât de departe de acea valoare tradițională păstrată de un trib nomad dintre neamurile care bâjbâiau în întuneric.

Am rămas cu întrebarea: ce s-ar fi întâmplat dacă măcar una din căpetenii și-ar fi sfâșiat hainele? Unele căpetenii l-au protejat pe Ieremia, s-au înspăimântat la auzirea mesajului, dar nici una din ele nu și-a sfâșiat hainele. Totuși v.24 ne sugerează că Domnul aștepta nu doar de la împărat ci și de la aceste căpetenii o reacție de smerire a sufletului. Dar împăratul oricum nu s-a smerit. Ce putea produce smerirea unei căpetenii? Pentru aceasta vom încerca să ne aducem aminte de situații în care are preț înaintea Domnului REACȚIA unor persoane din popor, care nu au nici funcție de rege, nici de prooroc, nici de mare preot. Ne reamintim de Caleb și Iosua. Aceste două iscoade se opun celor 10 iscoade și încearcă să covingă poporul să nu se teamă de canaaniți. Reacția lor este apreciată de Domnul. Domnul le face promisiuni minunate, iar Iosua va fi cel care va conduce armatele evreilor când vor cuceri Canaanul. Fineas ia inițiativa și aruncă cu sulița în acea căpetenie și femeie moabită. Acest gest face să se oprească urgia divină care nimicise deja mulți oameni. Gestul lui Fineas face ispășire pentru popor și Domnul îi face o frumoasă promisiune. Fineas va deveni Mare Preot în Israel. Când bărbații din Israel erau dominați de teamă, se ridică Debora și Domnul o folosește pe ea pentru a da o mare izbăvire poporului Său. Când Israel era cuprins de teamă, nebunia credinței lui Ionatan capătă trecere înaintea Domnului și Domnul dă o mare izbăvire doar prin el. Când Goliat paralizează pe toți vitejii lui Israel, David face pasul nebuniei credinței. Domnul înalță pe David și David devine Salvatorul lui Israel. Sunt situații când reacția sfântă a unui om simplu din popor nu schimbă neapărat destinul istoric al poporului, dar iată că sunt și cazuri când un asemenea gest salvează situația. Și de fiecare dată Domnul se bucură de acest gest și-l răsplătește. Deci nu putem ști ce s-ar fi întâmplat dacă măcar una din căpetenii și-ar fi sfâșiat hainele ca Iosia de altădată. Știm sigur că acest gest ar fi avut un impact în văzduh, ar fi fost de mare preț înaintea Domnului și ar fi primit o răsplată specială din partea Acestuia. Putem deduce că în cap.36 un aspect nou al strategiei divine de a vindeca pe Israel, este acela de a reedita gestul lui Fineas. Domnul nu face apel doar la legătura dintre Ioiachim și tatăl său, ci și la legătura dintre căpetenii și părinții lor care au fost alături de Iosia în reforma inițiată de acesta. Poate că acele căpetenii aveau șansa de a deveni un nou Fineas. Poate așa se explică de ce pasajul insistă așa de mult pe traseul alambicat al cărții din casa Domnului în casa împăratului, traseu intermediat de căpeteniile lui Iuda. Iată traseul:

- Vestea despre carte ajunge în odaia logofătului.
- Baruc și cartea ajung în odaia logofătului.
  - Reacția pozitivă a celor din odaia logofătului
- Vestea despre carte ajunge la împărat.
- Cartea ajunge în casa de iarnă a împăratului.

- Reacția ostilă a împăratului și a majorității căpeteniilor din jurul lui.

În mentalitatea popoarelor de atunci, exista o OBLIGAȚIE a slujitorilor împăratului de a raporta împăratului orice PROFETIE rostită cu privire la destinul împărăției. Acest lucru era valabil și în țările vecine lui Israel. Împărații erau superstițioși și luau aminte la semnele cerului și la mesajele profeților, și cu atât mai mult în pragul unei bătălii etc. Contextul istoric al lui Iuda era plin de tulburări. Amenințarea din Nord creștea. Nebucadnețar tocmai cucerise cetatea Ascalonului și luase în robie un număr de evrei. Postul din luna a 9-a nu era un post poruncit de lege. Pare a fi generat de o situație de urgență. Urgența nu putea fi dată decât de amenințarea crescândă a oștirilor babiloniene. Ioiachim, pro-egiptean, deja urzea gânduri de revoltă împotriva Babilonului (vezi 36:29). Mesajul cărții este rostit la momentul potrivit. El poate fi socotit ca un răspuns din partea Domnului față de postul național din luna a 9-a. Ne așteptăm ca Ioiachim să fie receptiv. Dar Ioiachim nu primește răspunsul pe care-l aștepta. Și atunci arde cartea.

Ce face Dumnezeu mai departe? În primul rând îi cere lui Ieremia să ia un sul și să scrie din nou cuvintele din sulul dintâi. Dumnezeu NU renunță! Cărțile erau foarte scumpe în acea vreme. Scrierea primei cărți a necesitat multe resurse: bani, timp, multă energie, ajutorul lui Baruc. Cum reacționează un student care după ce-și termină de scris licența o pierde din pricina unui virus care a pătruns în calculatorul său? Îi vine ușor sau greu să o scrie din nou? Știm cu toții că e foarte greu să rescrii și 10 pagini pe care le pierzi din licență. Actul de a scrie, de a concepe o carte este foarte solicitant. Și condițiile în care Ieremia a scris cartea nu erau favorabile. Ieremia a fost în temniță. Acum, era liber dar urmărit de împăratul Ioiachim. Nu cred că i-a venit deloc ușor lui Ieremia când a aflat că prima carte a fost arsă. La ce folos toată truda sa? Nu doar că mesajul a fost respins. Dar și cartea a fost arsă! Și era unicul exemplar. Dar Domnul nu renunță. El rămâne perseverent în acțiunea de a recuceri inima lui Israel. De aceea nu-l menajează pe Ieremia. Chiar dacă știe că-i vine greu îl pune să scrie DIN NOU cartea. Dumnezeu nu consideră o RISIPĂ prima încercare cu cartea. Dumnezeu Se dăruiește din dragoste și atât. El nu regretă investiția făcută în oferta chemării la pocăință. Iubirea desăvârșită nu poate regreta acțiunile întreprinse spre binele celuilalt, chiar dacă celălalt respinge acest bine. Ieremia are de învățat de la iubirea divină. Ieremia ascultă. Își trage răsuflarea și se apucă de rescris cartea. Nu știe care va fi destinul celei de-a doua cărți. Poate că va arde și ea. Dar Ieremia începe poate să învețe modul de gândire al Marelui Risipitor al Istoriei: ***în nădejdea că Israel se va întoarce...și atât!*** Pentru această cauză nimic nu poate fi considerat o risipă, nimic nu poate fi socotit a fi prea mult! Dar acest Dumnezeu dispus să rispiească, în marea Sa înțelepciunea nu lasă ca al Său cuvânt să nu se întoarcă fără rod. Rodul va veni. Cartea lui Ieremia a străbătut istoria încurajând inimile a zeci de milioane de evrei și de creștini. Și cine știe la ce om cu inimă aleasă va ajunge această carte, și cum va reacționa el, și ce va genera reacția lui?

Dar Domnul care nu-l menajează pe Ieremia și-i cere să scrie cartea din nou, nu poate lăsa nepedepsit gestul lui Ioiachim. Iată pedeapsa anunțată în dreptul lui Ioiachim din pricina gestului său:

- Nici unul din ai lui nu va ședea pe scaunul de domnie al lui David.
- Trupul său nu va fi îngropat.
- Va fi pedepsit el, sămânța lui și slujitorii lui pentru nelegiuirea lor.
- Domnul va aduce peste ei și peste locuitorii Ierusalimului toate nenorocirile scrie în carte.

Este un contrast evident între mesajul adresat de Domnul către recabiți și cel adresat lui Ioiachim. Nu este deloc întâmplător că Ieremia plasează tabloul cu recabiții înainte de tabloul cu arderea cărții sale. Ionadab era un om dintre Neamuri. Dar Ioiachim era sămânța lui David, și ședea pe scaunul de domnie al lui David. Și Domnul îi promisese lui David că niciodată nu va fi lipsit de un urmaș care să stea înaintea Domnului pe scaunul de domnie al lui Israel. Și iată că Ioiachim primește blestemul că sămânța sa va fi pedepsită și că nu va avea nici un urmaș care să șadă pe tronul lui David! Pentru un evreu, acest mesaj era absolut șocant. Se amplifică și mai mult contrastul între binecuvântarea dată recabiților și pedeapsa dată lui Israel. Când un evreu citea aceste capitole nu putea să nu se tulbure, să nu simtă gelozie față de recabiți. Aceasta era și intenția Domnului. Am comentat cu alte ocazii semnificația înmormântării în cultura antică. Ideea de a nu fi înmormântat era una din cele mai cumplite amenințări și pedepse. Și iată că această pedeapsă este dată lui Ioiachim, fiul lui Iosia. Am mai comentat sfârșitul său când am studiat și Ier.22:18-19. Iosefus Flavius e cel ce consemnează că trupul lui Ioiachim a fost aruncat la gunoi de babilonieni. Dar pedeapsa nu se abate doar asupra lui, ci și asupra slujitorilor lui, și asupra poporului lui, și mai ales asupra seminței lui. Ioiachim reușește să obțină OPUSUL promisiunii davidice. David este cel care intuieste următoarea etapă din planul Domnului și vrea să zidească un Templu. Ioiachim este cel care arde revelația trecută și provoacă distrugerea Templului. David luptă pentru intrarea în scenă a următoarei etape din planul divin. Ioiachim întoarce planul înapoi spre etapa dinainte de zidirea Templului! David primește o minunată promisiune iar Ioiachim un cumplit blestem. Ne aducem aminte că ne-am întâlnit cu un astfel de blestem și în cap.22. El era destinat lui Ieconia (Ioichin) fiul lui Ioiachim. Dumnezeu jură pe viața Lui că, chiar dacă Ieconia ar fi un inel de pecetluit pe mâna sa cea dreaptă, Domnul îl va scoate și de acolo. Și Domnul cere să fie SCRIS că nici unul din urmașii lui Ieconia nu va izbuti să șadă pe scaunul de domnie al lui David. Deci iată că acest blestem cumplit este rostit și în dreptul lui Ioiachim, și în dreptul lui Ieconia. Dar suntem uimiți că NU se întâmplă totuși așa. Vorbeam de Zorobabel care devine dregător după înoarcerea din robie. Desigur, Israel era încă sub dominație persană și Zorobabel (descendent din Ieconia) nu putea să ocupe funcția de Rege. Deci până la răscoala macabeilor, scaunul de domnie al lui David nu a fost restaurat. Era practic

imposibil ca un urmaș al lui Ioiachim să șadă pe el. După răscoala macabeilor a urmat o perioadă de independență pentru Iuda sub dinastia hasmoneilor. Dar nu urmașii lui Ioiachim au șezut la cârma țării. Apoi a urmat stăpânirea romană. Apoi Iuda și-a pierdut țara până în sec. XX când a recuperat o parte din ea. Acum însă Israel nu mai are un rege. Deci iată că până acum nici un urmaș al lui Ieconia nu a mai șezut pe scaunul de domnie al lui David. Dar de fapt nici un urmaș al lui David nu a mai șezut pe scaunul de domnie al lui David. Totuși Isus descinde atât din David cât și din Ieconia (vezi Matei 1:11). Deci descinzând din Ieconia, ar descinde și din Ioiachim. Desigur ne întrebăm dacă Iehonia din Matei 1:11 este Ieconia fiul lui Ioiachim. Observăm de asemenea că Ioiachim lipsește din genealogia lui Matei. De asemenea ne amintim că Matei pare să urmărească genealogia lui Iosif, iar Luca pe cea a Mariei. Iosif ar fi deci din Iehonia (probabil Ieconia), dar nu și Maria, deci nici Mesia. Totuși ambele genealogii (până la Iosif, și până la Maria) sunt prezentate ca mesianice de autorii evangheliilor. Observăm că Ioiachim reușește să obțină un blestem opus promisiunii davidice. Dar blestemul nu anulează promisiunea davidică. Promisiunea dată lui David se poate împlini și prin ALȚI descendenți ai săi. Cap.33 ne-a luminat explicându-ne că promisiunea dată lui David se va împlini de fapt în mod etern prin Mesia. Ioiachin, fiul lui Ioiachim șade totuși trei luni pe scaunul lui David. Apoi este dus în Babilon. În cap.22 am propus ipoteza că o posibilă pocăință a lui Ioiachin (Ieconia) în robia babiloniană ar duce la atenuarea sau anularea acestui blestem. Într-adevăr, deși în Ier.22:30 Domnul anunță că lui Ioiachin nu-i va merge bine toată viața, totuși finalul cărții Ieremia se încheie tocmai cu înălțarea lui Ioiachin în timpul robiei babiloniene. Poate că aceste blesteme trebuie interpretate în spiritul lui Ieremia 18: ***Odată zic despre un neam...dar dacă neamul acela...*** Dar Ioiachim nu se căiește. Și blestemul plana asupra seminției lui din pricina fărădelegii sale. El nu se căiește. Dar urmașii lui puteau schimba ceva din acest blestem? Dacă da, ce rost mai are blestemul? Vedem că în direcția binecuvântării, odată ce David își duce până la capăt ascultarea sa de Domnul, promisiunea primită de la Domnul nu poate fi anulată de neascultarea urmașilor săi. Dar în cazul blestemului lui Ioiachim lucrurile par să fie diferite. Pocăința fiilor săi poate atenua blestemul, chiar dacă Ioiachim a murit în neascultare. Îndurarea este până la al miilea neam iar blestemul doar până la al patrulea neam. Astfel Dumnezeu nu retrage binecuvântarea promisă tatălui din pricina neascultării copiilor, dar pare să-și retragă blestemul rostit tatălui din pricina pocăinței copiilor. Pe de altă parte, cu excepția lui Ioiachin care domnește 3 luni în mijlocul unui Ierusalim asediat de babilonieni, niciun urmaș al lui Ioiachim nu avea să mai șadă vreodată pe scaunul de domnie al lui David. Dar nici măcar un alt urmaș al lui David. Nu am date care să demonstreze că Macabeii erau descendenți ai lui David. De asemenea, mulți din dinastia hasmonea purtau și titlul de Mare Preot și preferau această titulatură decât cea de rege. Se pare deci că, odată cu blestemul rostit asupra lui Ioiachim și odată cu robia babiloniană, scaunul lui David rămâne fără vreun urmaș. Acest lucru pare a dura până când Mesia, fiul lui David, se va așeza pentru totdeauna pe scaunul de domnie al lui Israel. Ce înseamnă deci, acest blestem solemn rostit asupra lui Ioiachim și apoi și asupra lui Ioiachin? Este doar o rostire în spiritul lui Ieremia 18 și atenuată de o căință a lui Ioiachin în robie? Sau este o ocară adusă în planul pământesc, vizibil asupra scaunului de domnie al lui David, ocară ce va fi

ridicată doar de Mesia, fiul lui David? În contextul cap.34-36, observăm un contrast clar între promisiunea dată recabiților (ce ne aduce aminte de legământul davidic) și de blestemul rostit lui Ioiachim (ce reprezintă OPUSUL legământului davidic). Se accentuează astfel contrastul dintre tratamentul acordat neamurilor și tratamentul acordat poporului ales. Dar este vorba doar de ceva temporar. Blestemul lui Ioiachim nu anulează legământul etern cu David (vexi cap.33). Totuși dinastia davidică va cunoaște în istorie un declin real până la venirea lui Mesia. Blestemul este temporar, promisiunea rămâne eternă. Dar blestemul pare a rămâne activ în istorie până la împlinirea plenară a promisiunii davidice. Aceasta are loc prin venirea lui Mesia. El este singurul care poate ridica ocară și blestemul lui Ioiachim și care poate împlini în mod desăvârșit promisiunea dată lui David. Ne înfioară blestemul adus în istorie de gestul lui Ioiachim. El reacționează OPUS față de Iosia și își atrage OPUSUL promisiunii davidice.

Am observat cum finalul cap.36 ne trimite cu gândul tot la recabiți. În aceste capitole descoperim matricea de bază a strategiei lui Dumnezeu de a face gelos pe Israel prin binecuvântarea neamurilor cu promisiunile date inițial lor. Darea acestor promisiuni neamurilor nu anulează promisiunile date lui Israel. Dar acestea par a intra în plan istoric într-un declin temporar. Este vremea neamurilor, dar cu scopul de a face pe Israel gelos. Acest fapt ne provoacă să privim în Noul Testament pentru a înțelege ce este și ce NU este Biserica dintre Neamuri. Ce rol are în prezent și ce rol nu are în prezent. Ce va fi și ce NU va fi în eternitate.

Poposim mai întâi în Efeseni. În Efeseni cap.2, Pavel ne explică faptul că, în Hristos, cei doi au fost făcuți un singur om nou. Neamurile care cred în Hristos nu sunt nici străini, nici oaspeți ai casei, ci împreună cetățeni cu sfinții. Credincioșii dintre Neamuri și evreii dintre Neamuri formează un singur trup și au același statut privilegiat în Hristos Isus. În cap.3, Pavel continuă: este vorba de o mare taină, descoperită cu claritate de-abia acum: faptul că Neamurile sunt împreună moștenitoare cu evreii, alcătuiesc un singur trup cu evreii și iau parte cu evreii la ACEEAȘI făgăduință în Hristos Isus, prin Evanghelie. Creștinii dintre Neamuri se bucură de făgăduințele date lui Israel, de moștenirea promisă lui Israel, dar nu doar că moștenesc exact aceleași făgăduințe, dar sunt un singur trup cu evreii creștini. Ei sunt UNA, un singur popor. Nu este vorba de două popoare cu aceleași privilegii, ci de un singur popor. Pavel insistă apoi că Biserica este o mare taină. Ea este trupul lui Hristos, una cu Hristos, Mireasa lui Hristos. Taina aceasta (Hristos și Biserica) este mare! Biserica, formată din iudei și din neamuri, este Mireasa lui Hristos! E cât se poate de mult! Oare se poate mai mult? Promisiunile eterne date celor ce vor birui din cele 7 Biserici din Apocalipsa ne confirmă faptul că creștinii dintre Neamuri sunt Mireasa Fiului pentru veșnicie și se bucură de toate privilegiile promise lui Israel. Cu toate acestea, această realitate nu exclude faptul că pe plan istoric, planul Domnului cu NAȚIUNEA Israel încetează. Dimpotrivă, Pavel ne explică faptul că rolul Bisericii este să facă NAȚIUNEA Israel geloasă. Biserica, formată din creștini evrei și dintre neamuri, va fi răpită la cer. Israel, ca națiune, va plânge pe Mesia, va fi mântuită și va aduce viață din morți. Planul istoric pare să continue cu NAȚIUNEA Israel în mia de ani, în care Neamurile se apropie de Domnul prin

Israel, și Israel are un rol privilegiat față de Neamuri. Pavel vorbește în Efeseni de realitatea PREZENTĂ a Bisericii lui Hristos. Dar aceasta pare a marca doar o altă etapă din planul istoric, și nu ULTIMA etapă așa cum ne gândeam adesea. Răpirea Bisericii la cer pare să aibă și această rațiune: de a face posibil rolul privilegiat al națiunii Israel în mia de ani. În realitatea Noului Ierusalim, se pare că Biserica și Israel formează un singur trup, un singur popor, o singură cetate, o singură Mireasă. Dar ce se întâmplă cu cei dintre Neamuri mântuiți în Vechiul Legământ și în timpul mieii de ani? Vor fi un singur trup cu Biserica și Israel SAU vor fi în altă parte? Este interesant că în Apoc.21-22 descoperim cu surpriză prezența DISTINCTĂ a Neamurilor. *Neamurile vor umbla în lumina ei și împărații pământului își vor duce cinstea și slava lor în ea. În ea vor aduce cinstea și slava Neamurile.* (21:24.25 - deci Neamurile nu vor face parte din ea??). Iar în 22:2 descoperim cu uimire că rodul pomului vieții din mijlocul Noului Ierusalim va sluji de *vindecare Neamurilor*. Este ceva de mirat pentru Domnul? Să ne smerim. Cunoaștem în parte. Nu știm exact ce va fi. Dar am învățat să nu-L mai limităm pe Dumnezeu în teologia noastră îngustă. Domnul poate face ce vrea! Și cine suntem noi să-i spunem: *De ce faci așa? Nu se potrivește teologiei noastre!*

Dar acum ne interesează în mod special rolul prezent al Bisericii. Evreii creștini și creștinii dintre neamuri formează un singur trup în Hristos și se bucură de aceeași apropiere de Hristos Isus și de aceleași făgăduințe eterne în Hristos. Dar este vreo diferență față de ROLUL istoric al NAȚIUNII evreiești și rolul istoric al Bisericii? Iată marea întrebare. Sunt și asemănări, dar sunt și diferențe. Trebuie să luăm în calcul și asemănările și diferențele pentru a înțelege în mod corect și echilibrat rolul Bisericii. Putem minimaliza, dar putem și supraestima rolul Bisericii. Provocarea este de a descoperi rolul dat de Domnul. Să ne aducem aminte asemănările. Israel era poporul ales, soția lui Yahwe, cea chemată să fie Lumina lumii. Acum Biserica primește rolul de a fi Mireasa lui Hristos, poporul ales, și Lumina lumii:

1. Lepădați, dar, orice răutate, orice vicleșug, orice fel de prefăcătorie, de pizmă și de clevetire;
2. și, ca niște prunci născuți de curând, să doriți laptele duhovnicesc și curat, pentru ca prin el să creșteți spre mântuire,
3. dacă ați gustat în adevăr că bun este Domnul.
4. Apropiați-vă de El, Piatra vie lepădată de oameni, dar aleasă și scumpă înaintea lui Dumnezeu.
5. Și voi, ca niște pietre vii, sunteți zidiți ca să fiți ***o casă duhovnicească, o preoție sfântă și să aduceți jertfe duhovnicești, plăcute lui Dumnezeu, prin Isus Hristos.***
6. Căci este scris în Scriptură: „Iată că pun în Sion o Piatră din capul unghiului, aleasă, scumpă; și cine se încrede în El nu va fi dat de rușine.”

7. Cinstea aceasta este, dar, pentru voi care ați crezut! Dar pentru cei necredincioși, „Piatra pe care au lepădat-o zidarii a ajuns să fie pusă în capul unghiului”,

8. și „o Piatră de poticnire și o Stâncă de cădere”. Ei se lovesc de ea, pentru că n-au crezut Cuvântul, și la aceasta sunt rânduți.

9. *Voi însă sunteți o seminție aleasă, o preoție împărătească, un neam sfânt, un popor pe care Dumnezeu și l-a câștigat ca să fie al Lui, ca să vestiți puterile minunate ale Celui ce v-a chemat din întuneric la lumina Sa minunată;*

10. pe voi, care odinioară nu erăți un popor, dar acum sunteți poporul lui Dumnezeu; pe voi, care nu căpătaserăți îndurare, dar acum ați căpătat îndurare.

11. Preaiubiților, vă sfătuiesc ca pe niște străini și călători, să vă feriți de poftele firii pământești, care se războiesc cu sufletul.

12. ***Să aveți o purtare bună în mijlocul neamurilor***, pentru ca, în ceea ce vă vorbesc de rău ca pe niște făcători de rele, prin faptele voastre bune pe care le văd să slăvească pe Dumnezeu în ziua cercetării. (1 Petru cap 2).

Poporul evreu este cel care se lovește de Piatră: Biserica este acum poporul ales de Domnul ca să fie Lumina Neamurilor. Poporul evreu nu mai poate fi Lumina Neamurilor căci a respins pe Mesia și a căzut în împietrire. Dar Biserica dintre Neamuri primește acum marele privilegiu de a fi poporul lui Dumnezeu, Lumina Lumii, o preoție împărătească, Templul cel viu al lui Dumnezeu în care se aduc acum jertfe duhovnicești. Rolul de Lumină al lumii dat altădată lui Israel, acum este dat Bisericii dintre Neamuri. În trecut, nici nu era un popor, dar acum este poporul lui Dumnezeu. Când vorbește despre Biserică, Pavel afirmă și el că ea este poporul lui Dumnezeu menit să lumineze printre Neamuri:

11. Căci harul lui Dumnezeu, care aduce mântuire pentru toți oamenii, a fost arătat

12. și ne învață s-o rupem cu păgânătatea și cu poftele lumești și să trăim în veacul de acum cu cumpătate, dreptate și evlavie,

13. așteptând fericita noastră nădejde și arătarea slavei marelui nostru Dumnezeu și Mântuitor Isus Hristos.

14. El S-a dat pe Sine însuși pentru noi, ca să ne răscumpere din orice fărădelege ***și să-Și curețe un norod care să fie al Lui, plin de râvnă pentru fapte bune.***

(Tit cap.2)

Biserica este un Templu viu, care aduce jertfe duhovnicești și se apropie de Domnul prin Isus Hristos și pe baza Noului Legământ adus de acesta. Dar sunt și diferențe. Biserica este un neam care nu este un neam. Este un popor risipit printre popoare. Este format din Biserici locale vii care nu sunt unificate într-o instituție sau organizație mondială. Și evreii au fost risipiți printre popoare. Ei totuși rămân o națiune. Dar Biserica nu este o NAȚIUNE și nici nu a fost chemată să fie o NAȚIUNE. Rolul ei este de a preoți prin mărturia vie a Bisericilor locale. Ea doar DEGUSTĂ din făgăduințele Noului Legământ. Ea nu anulează rolul istoric al națiunii Israel. Este chemată să facă pe Israel gelos și va avea un rol-cheie în întoarcerea lui Israel la Domnul. Ea își poate împlini mandatul doar ca MINORITATE. Nu poate deveni o NAȚIUNE, o MAJORITATE. Ideea de Biserică Universală organizată sau de neam creștin nu corespunde strategiei divine și ETAPEI străbătută de Biserică. Nu i se promite SUCCES global, ci prigoană globală. Bisericile locale trebuie să facă de fapt CONCURENȚĂ sinagogilor evreiești. Evreii fără țară vor fi sensibili la mărturia Bisericilor locale. Evreii minorități și prizoniți printre popoare vor fi sensibili la mărturia unei Biserici minoritare și prigonite. Ideea de Biserică națională, majoritară, universală organizată compromite această strategie. Același lucru îl face și ideea de neam creștin. și apoi știm că Biserica numită creștină și Neamurile numite creștine au prigonit pe evrei în istorie. Cum să mai fie făcuți geloși? Deci Noul Testament nu promite Bisericii că va cuceri NAȚIUNI, că va schimba LUMEA, că va aboli prigoanele. Dimpotrivă, prigoanele și necazurile vor dura până la sfârșit și toate Neamurile vor urî până la final Biserica. Vor urî și pe Israel. Punând cap la cap toate aceste lucruri înțelegem de ce doar o Biserică minoritară, formată prin Biserici locale mici, risipite printre popoare, prigonite și privite ciudat de neamuri poate stârni gelozia lui Israel. Înțelegem de ce Bisericii îi este dat destinul de minoritar prigonit. E din dragoste pentru Israel. Dar de ce am dorit un alt destin? De ce am dorit SUCCES și slavă printre Neamuri, să fim auziți de NAȚIUNI, să devenim mai VIZIBILI decât ne-a fost dat să fim? Pentru că nu am înțeles iubirea Domnului pentru Israel, și nici rolul dat nouă în eterna poveste de iubire dintre Yahwe și Iacov.

Sunt multe întrebări care ne vin în minte. Observăm că deja din sec IV-V d.H vorbim de o Biserică majoritară, de națiuni creștine, de Imperiu creștin. Desigur, creștinismul nu este doar o religie. Printre cei care poartă numele de creștini sunt și creștini autentici. În cadrul Bisericii oficiale există și o Biserică vie. Dar ce IMPACT poate să mai aibă această Biserică asupra NAȚIUNII evreiești? Nu mă refer asupra evreilor ca indivizi, care întâlnindu-se cu mărturia altor creștini s-au putut întoarce la Hristos Isus. Ci mă refer la mărturia Bisericii față de Israel ca națiune. Mai poate exista un impact real când Biserica vie minoritară se pierde în lăuntru Bisericii reci majoritară? Desigur Anticrist pare a fi unealta de care e nevoie pentru a descâlci acest puzzle. Biserica devine din nou minoritară și prigonită pe scena mondială și poate avea impact asupra lui Israel. Cu toate acestea, au trecut mai bine de 1500 de ani și Anticrist nu a intrat în istorie. Ce s-a așteptat? Ne întrebăm dacă Biserica poate grăbi procesul căinței lui Israel. Cu alte ocazii am răspuns afirmativ. Ne-am gândit la pleroma neamurilor și la ducerea Evangheliei la marginile pământului. Dar apoi am descoperit că Marea Trimitere viza acel

oikoumene a sec.I, adică teritoriul Imperiului Roman și al Imperiului Partilor, lumea CIVILIZATĂ și expusă contactului cu evreii. Apostolii au dus Evanghelia până la marginile acestui teritoriu în sec.I și de fapt până prin sec.XV Biserica nu și-a propus să ducă Evanghelia dincolo de acest spațiu. Cu toții, de la sfinții părinți până la reformiști, considerau acest SPAȚIU LUMEA cunoscută în care trebuie depusă mărturia creștină. Până prin sec.XV atât Îndepăratul Orient cât și continentele nedescoperite încă au rămas departe atât de evoluția Bisericii, cât și de traseul zbuciumat al evreilor dintre popoare. Până în sec al XV-lea, cel puțin acel Oikumene al sec.I a rămas scena principală atât a mărturiei Bisericii cât și a existenței evreilor. După marile descoperiri geografice, după colonizare și de-abia în epoca modernă, lumea CIVILIZATĂ, LOCUITĂ, expusă contactelor cu evreii și a mesajului creștin a devenit ALTA față de cea din sec.I. Acum vorbim de un nou OIKOUMENE. Dar și în acest nou OIKUMENE Evanghelia a fost vestită. Desigur și în acest nou spațiu al lumii civilizate s-a refăcut clasicul amestec între creștinismul rece majoritar și creștinismul viu minoritar. Într-un fel, doar s-a mărit SCENA. Dar a apărut și fenomenul secularizării, formării statelor naționale, despărțirii puterii religioase de cea civilă. Fenomene privite ca ostile de Biserică, și totuși prin acestea, creștinismul devine din nou minoritar. Dar de ce s-a mărit scena lumii civilizate expuse mărturiei iudeo-creștine? De ce a îngăduit Domnul acest lucru? Și de ce s-a întâmplat după atâtea secole?

În această istorie zbuciumată, Biserica și Israel rămân pioni-cheie. Lupta spirituală se concentrează asupra lor. Dar ce IMPACT mai are Israel asupra mersului istoriei mondiale? În Vechiul Testament, Israel este inima istoriei popoarelor. În funcție de deciziile luate la Ierusalim se mișcă istoria lumii. Dar Israel respinge pe Mesia. Pare că pierde pentru o vreme funcția de Lumină a lumii. Este împietrit. Doar întoarcerea sa ca naține la Hristos va mișca din nou istoria din loc. Dar până atunci? Istoria evreilor se împletește cu istoria lumii, dar poporul evreu nu mai are acel rol decisiv, de motor al istoriei. Dar oare este dat acest rol Bisericii? Noi am înclina să spunem: Da! Și poate în alte ocazii ne-am grăbit să spunem DA! Dar ce spune Noul Testament despre acest lucru? Vechiul Testament ne arată cu claritate cum deciziile morale ale lui Israel hotărăsc cursul istoriei mondiale. Dar ne arată același lucru Noul Testament cu privire la Biserică? Găsim în Fapte sau în epistole pasaje care să ne arate cum deciziile unor Biserici locale au determinat cursul istoriei neamurilor? Nu prea găsim astfel de exemple. Mărturia Bisericii atrage ura popoarelor și generează prigoane. Biserica este îndemnată să se supună stăpânilor, căci acestea sunt orânduite de Domnul. Dar nu ni se spune după ce rațiuni și dacă Biserica poate participa alături de Domnul la schimbarea acestor stăpâniri. Biserica este chemată să se roage pentru ÎMPĂRAȚI și dregători ca să putem duce *ASTFEL o viață pașnică și liniștită*, ne spune Pavel în celebrul pasaj din 1 Tim.cap.2. Rugăciunea Bisericii pare a participa în asigurarea unei anumite stabilități și păci în societate în cadrul căreia Biserica să-și poate depună mărturia. Dar este ceva mai mult de atât? Sau celelalte schimbări istorice NU DEPIND de mișcare spirituală a Bisericii? Are ascultarea sau neascultarea Bisericii IMPACTUL pe care-l avea ascultarea sau neascultarea lui Israel asupra *istoriei și neamurilor*? Dacă Biserica ascultă, ce se întâmplă cu istoria neamurilor? Dacă Biserica e duală, ce se întâmplă cu aceeași istorie? Biserica e formată

din Biserici locale cu o autonomie spirituală reală (vezi cele 7 Biserici din Apocalipsa). Dar ce impact are neascultarea Bisericii din Efes asupra istoriei Asiei Mici? Ce rol are ascultarea Bisericii din Smirna asupra acelui spațiu geografic? Oare nu ne-am grăbit oare să plasăm în dreptul Bisericii IMPACTUL din trecut al poporului Israel? Nu vreau să spun că Biserica nu are impact sau nu are un rol-cheie în planul lui Dumnezeu. Dar care este acest rol? Cum influențează sau cum nu influențează acest rol istoria mondială? Ce așteptări are și ce așteptări NU are Domnul de la Biserică? Istoria celor 2000 de ani după Hristos rămâne un mare mister. Care sunt factorii, legitățile după care se mișcă istoria? Din Ieremia am învățat că Yahwe rămâne un Dumnezeu al tuturor popoarelor. Deci Dumnezeu cântărește binele și răul în dreptul fiecărui popor în funcție de care aduce pedeapsă sau binecuvântare (principiile din Ieremia cap.18). De asemenea am înțeles mai bine ca niciodată că Israel ca națiune rămâne în centrul atenției divine. Istoria devine un creuzet prin care Israel trebuie să treacă spre vindecarea sa. El se află sub împietrire, dar rămâne o carte importantă în istoria popoarelor. Cel rău vrea să-l nimicească. Dumnezeu vrea să-l vindece. În istoria celor 2000 de ani, evreii continuă să ocupe un rol important. Deci Israel ca națiune rămâne un factor-cheie în rațiunea istoriei. Nu în cele din urmă, Biserica reprezintă și ea un al treilea factor. Ea este Mireasa lui Hristos, Lumina lumii, cea prin care mulți dintre Neamuri vor fi mântuiți, cea prin care Israel poate fi făcut gelos. Astfel Biserica este și ea în centrul atenției divine și țintă a atacurilor celui rău. Istoria gravitează și în jurul Bisericii. Am văzut cum decizia Bisericii de a face alianță cu statul a schimbat radical sensul istoriei mondiale. Deci, până acum, identificăm trei factori-cheie cu rol determinant în istoria celor 2000 de ani:

- Paharul nelegiurii fiecărui popor în parte.
- Națiunea Israel pe care Domnul vrea să o păstreze și să o curățească iar cel rău să o distrugă.
- Biserica lui Hristos, Casa lui Dumnezeu pe pământ, cea prin care Dumnezeu luptă împotriva Căpeteniilor văzduhului și prin care Israel poate fi stârnit la gelozie.

Primele două puncte sunt mai ușor de înțeles. Rolul Bisericii în influențarea istoriei rămâne mai greu de priceput. E lesene de înțeles că are un rol important. Dar în ce constă acesta? Cum se mișcă istoria dacă Biserica ascultă, cum se mișcă dacă este duală? Biserica este formată din Biserici locale cu autonomie spirituală. Cum influențează aceste Biserici locale istoria? Unele sunt fidele, altele duale. Ecuația este extrem de complicată. Datele istorice confirmă atât rolul determinant al lui Israel cât și cel al Bisericii. Este de ajuns să ne amintim de alianța dintre Biserică și statul Roman din sec. al IV-lea și reforma lui Luther din sec. al XVI-lea, pentru a avea dovezi clare că deciziile Bisericii pot avea rol decisiv asupra istoriei mondiale. Cu toate acestea, Noul Testament pare să tacă asupra acestui rol. Dumnezeu nu promite Bisericii că dacă ascultă de Hristos, națiunile se vor vindeca și prigoanele vor înceta și pacea va cuprinde lumea. Dimpotrivă, Biserica este anunțată că prigoanele vor persista până la sfârșit, la fel și războaiele,

epidemiile, cataclismele. Doar căința lui Israel va readuce pe Mesia, va aduce pacea mondială, va determina vindecarea națiunilor. Biserica este îndemnată să păstreze o mărturie locală vie cu scopul de a mântui pe cei aleși și de a face pe Israel gelos. Și este îndemnată să păstreze această mărturie și în timpul prigoanelor și fără să se teamă de tulburările istoriei și nici de schimbarea stăpânirilor. Toate acestea sunt în mâna lui Dumnezeu și TREBUIE să se întâmple. Biserica este îndemnată să păstreze mărturia lui Hristos printre popoare și să aștepte cu răbdare revenirea lui Hristos care va fi precedată de lucrarea lui Anticrist. Și totuși de ce durează așa de mult? Poate Biserica grăbi procesul trezirii lui Israel? Sau efectiv Israel a avut nevoie de acest creuzet istoric de 2000 de ani pentru a fi pregătit pentru momentul vindecării? Sau sunt cu totul alte rațiuni pentru care acești 2000 de ani s-au scurs fără ca femeia să pețescă pe bărbat?

Câteva gânduri despre rolul Bisericii în istorie. În Cartea Faptele Apostolilor observăm cum Dumnezeu se implică în istorie pentru a netezi cărările echipei misionare a lui Pavel. Dar această implicare pare a fi mai mult în istoria vieții lui Pavel decât în istoria Imperiului Roman. Vedem cu claritate cum Dumnezeu veghează asupra lui Pavel, cum îl protejează, cum îl călăuzește. Și face acest lucru și prin deciziile împăraților, și prin oameni din armata romană, și prin edictul lui Claudiu de a expulza iudeii din Ierusalim, și prin foametea prevestită de Ahab. Lucrarea misionară a lui Pavel este în atenția Domnului și niciunul din evenimentele din viața lui Pavel nu este întâmplător. Dar evenimentele din viața sa reprezintă doar o mică parte din evenimentele din Imperiul Roman. Nu putem deci spune că toată istoria imperiului roman gravita în jurul lucrării misionare a lui Pavel. Și cartea Fapte nici nu ne arată cum istoria Romei este influențată direct de lucrarea lui Pavel.

În același timp, observăm că în anul 70 d.H, Domnul pedepsește doar pe Israel, dar în anul 586 î.d.H, a pedepsit pe Israel, dar și pe toate neamurile din jur. Am comentat în cap.25, că nu doar paharul nelegiuirilor lui Israel era plin, ci și paharul nelegiuirilor neamurilor din jur se umpluse. Și acest lucru nu este întâmplător cum am explicat deja. Dar în anul 70 d.H, lucrurile stau diferit. Doar paharul lui Israel este plin. Ce se întâmplase? Presupunem că aici intervine rolul Bisericii. Convertirea multora dintre neamuri face ca paharul nelegiuirii acestora să nu fie încă plin. Ar putea fi o relație între credințioșia Bisericii și umplerea paharului fărădelegii națiunilor. Și cum umplerea acestui pahar determină evenimente istorice importante ca războaie, epidemii, răscoale etc, aceste evenimente pot fi deci influențate INDIRECT de credințioșia Bisericii. Cartea Apocalipsei pare să confirme această legitate. Curva cea mare târăște în păcate neamurile și face ca paharul acestora să fie plin. Și deocamdată am interpretat că această curbă ar fi Biserica infidelă, apostată. În plan spiritual, ar rămâne o legătură directă între credințioșia Bisericii și umplerea paharului fărădelegilor neamurilor. Și astfel se creează această legătură indirectă între credințioșia Bisericii și deciziile lui Dumnezeu de a binecuvânta sau pedepsi popoarele (principiile din Ieremia cap.18). Acum există o INFLUENȚĂ din partea Bisericii, dar influența poate că este în ambele sensuri. O națiune poate fi sensibilizată de mesajul Evangheliei și să trăiască mai cu frică de Domnul. Dar în același timp o națiune poate respinge total mesajul

Evangeliei și să atragă asupra ei pedeapsa chiar mai repede, dacă nu era expusă Evangheliei. Dar dacă Biserica este necredincioasă, cel mai probabil că națiunea expusă la o mărturie proastă a Bisericii se va cufunda mai repede în păcat. În mod cert, Israel nu mai influențează în mod direct umplerea paharului fărădelegilor popoarelor. Israel este în neascultare, în împietrire. Biserica este însă cea care exercită o anumită influență spirituală asupra națiunilor prin ascultarea sau neascultarea ei.